

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gregorii M. in Ezechielem homiliae - Cod. Aug. perg. 71

Gregor <I., Papst>

[S.l.], [9. Jahrh.]

Homelia II

[urn:nbn:de:bsz:31-63650](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-63650)

sent. Quibus per moysen dicitur die:
 Nolite ascendere. neque pugnatis.
 non enim sum uobiscum. Ne
 cadatis coram inimicis uestris. Qua
 uere pensandum est. sic cum ip
 sis non erat. Cur eos necaderent
 ascendere prohibebat. Si autem
 cum ipsis erat. que dicitur quod
 ait. non sum uobiscum. Sed mi
 ra dispensatio disciplinae ac
 misericordiae. et cum ipsis erat
 & cum ipsis non erat. Cum ipsis
 non erat ut uinceret. sed tamen
 cum ipsis erat. ut ne ab hostibus
 perirent. O ineffabilia pietatis
 uiscera. culpas insequitur. et
 tamen peccantes protegit. Ira
 tum se indicat. et tamen ab
 hostibus defendit. Sic plerumque
 paruulo filio delinquenti. iras
 citur mater. reprehendit. incre
 pat. uerberat. sed ubi uide in pceptis
 ipse conspexerit. ubi in mostis
 periculum ruat. manum ten
 dit et retinet. et quae sic irata
 uerberauerat. ac si non dilige
 ret. sic diligendo retinet. ac
 si irata non uerberasset. haec

in sola praefatione colloquentes.
 nauigiis nostri quasi infra postum
 exercituum fecimus. ut ad indaganda
 prophetiae mysteria. uelut in
 mensitate pelagi. post uela pan
 damus. Quod tamen non in iura
 iustitiae presumimus. sed in eo qui
 linguas infantium facit discere.
 quia spiritus domini repleuit orbem terra
 rum. et hoc quod continet omnia
 scientiam habet uocis. Omnis enim
 discursus patris omnipotentis est.
 Et qui de illo loqui concupissemus.
 nisi uulgo nullo modo erimus.
 Dabit uerba utilia. omnis uerbum.
 quod pro nobis incarnatum. uiuit
 et regnat. in unitate spiritus sancti. per
 omnia saecula saeculorum amen.

V INCIPIT OMIT SECVN
 SUS PROPHETI
 AE LOCUTIONIS EST.
 ut prius personam. tempus.
 locumque describat. et post
 modum dicere mysteria prophe
 tiae incipiat. quatenus ad ue
 ritatem solidius ostendenda.
 ante hystoriae radicem figat.
 et post fructum spiritus. p'signa

& allegoriam pferat: Et hechiel
 itaq; aetatis suae tempus indicat
 dicens: Et factum e in tricesimo
 anno. in quasto. in quinta men
 sis: Locum quoq; denuntians.
 ad iunx; Cum essem in medio cap
 tuorx. iuxta flumen chobar.
 aperti sunt caeli. et uidi uisiones
 dñi: Tempus etiam captiuitatis
 insinuat. subdens: In quinta
 mensis. ipse est annus quintus
 transmigrationis regis ioachim;
 Qui ut bene psonam indicet. etia
 genis narrat. cum subditur: Et
 factum e uerbum dñi ad hechiel
 filium bushi. sacerdotem; Sed pri
 ma nobis questio oritur. cur is
 qui nihil adhuc dixerat. ita ex
 orsus e dicens: Et factum est in
 tricesimo anno; Et hancq; sermo
 coniunctionis est: Et cum is qui
 non coniungitur sermo subse
 quens nisi sermone pcedenti;
 Qui igitur nihil dixerat. cur dic
 Et factum est. Cum non sit ser
 mo. cui hoc quod incipit sub
 iungat; Qua in re intuendu
 est. quia sicut nos corporalia

sic pphetas sensu spiritalia aspiciunt.
 eisq; et illa sunt pserua. quae nre
 ignorantiae absentia uidentur.
 Unde fit ut in mente pphetarx.
 ita conuincta sint exteriora inte
 riorib; quatenus simul utruq;
 uideant. simulq; eis fiat et intus uer
 bum quod audiunt. et foris qd
 dicunt; patet igitur causa cur
 qui nihil dixerat. inchoauit di
 cens: et factum e in tricesimo an
 no. quia hoc uerbum qd foris
 ptulit. illi uerbo quod intus au
 dierat conuinx. Coniunxit er
 go uerba quae ptulit uisioni
 intus. et ad uerbo incipit dicens.
 et factum e; Subiungit enim
 hoc quod exterius loqui incho
 at. ac sic et illud foris sit quod
 intus uidit; hoc autem qd dicitur.
 quia tricesimo anno spm pphe
 tiae acceperat. indicat nob ali
 quid considerandum. uidelicet
 quia iuxta rationis usum. doct
 rinae sermo non suppetit. nisi
 in aetate pfecta. Unde et ipse
 dñs. anno duodecimo aetatis
 suae. in medio doctoye intem

Alloquentes.
 fra postum
 tadindagan
 a uelut in
 ost uela pan
 non in ma
 ed meo qui
 cat distat.
 orbem terra
 nec omni
 Omnes em
 otentis est.
 mpferant.
 oprimis.
 furbum.
 n. uauit
 fca. per
 lox. amen.
 ut scilicet
 pheti
 n. is. is.
 tempus
 et post
 pphie
 f. adit
 n. dia
 n. figat.
 gna

plo sedens. non docens. sed interro-
 gans uoluit inueniri. Ut enim
 non audeant homines in infirma
 aetate predicare. ille anno duode-
 cimo aetatis. interrogare homines
 est dignatus in terra. qui per diu-
 nitatem suam. semper angelos do-
 cet in caelo; Quia enim ipse est di-
 sapientia. de ipso angeli uidentes
 uiuunt. hoc quoque in beatitudine
 aeterna faciantur; Quod mor-
 ses quoque sub allegorie mysterio
 admonet dicens. Non arabis in
 primogenito bouis; primogeni-
 tum bouis. accipimus in infirma
 aetate. primi enim temporis. bona
 operationem; in qua tamen aran-
 dum non est. quia cum prima
 sunt adolescentiae uel iuuen-
 tutis nostrae tempora. nobis adhuc
 a predicatione cessandum est.
 ut uomer linguae nostrae. pro-
 scindere non audeat. terram cordis
 alieni; Quo ad usque etenim
 infirmi sumus. continere nos.
 intra nosmetipsos debemus.
 ne dum tenera bona citius osten-
 dimus. amittamus; Quia et ar-

busta plantata. si prius in terra ra-
 dicata non fuerint. manu tacta
 citius arcescunt; At si semel radi-
 cem fixerint. manus tangit. et
 tamen nihil officit; Uenti im-
 pellunt. nec tamen impellentes
 laedunt; Et constructi parietes.
 si impellantur eruantur. nisi a suo
 fuerint prius humore siccati;
 Mens itaque. quo usque ab humore pra-
 uitatis suae perfecte non fuerit ex-
 ficata. alienae linguae manu
 tangi non debet. ne priusquam
 plenae proficiat. perdat solidi-
 tatem suam. ne impulsu ruat.
 ne uelut arbustum sine radicibus
 dum plusquam tolerare ualet con-
 cutitur. arcescat; Ad exemplum
 ergo non sunt ostendenda. nisi que
 firma sunt; prius enim conua-
 lescere debet mens. atque ad utilita-
 tem proximorum post demonstra-
 ri. cum iam nec plaudem deua-
 ta corruat. nec pro uiperatione
 concussa contabescat; Nam et
 si in thesauro dicitur. prope haec.
 nemo adolescentiam tuam con-
 temnat. sciendum est. quod

DA.

in sacro eloquio nonnumquam ad
 olescentia iuuentus uocatur. Un
 de scriptum est. Lactare iuuentus
 in adolescentia tua. propheta igitur
 ut ostendat cuius auctoritatis sit
 impudicatione. aetatis solidae esse
 describitur. quatenus ei cum uita
 & spiritu omnia quae ad predicandum
 congruunt. concordare uideantur.
 Nec contra haec mouere quicquam
 debet. quod hieremias atque dam
 hel. prophetiae spiritum pueri perceperit.
 quia miracula in exemplo operis
 non sunt trahenda. Omnis etenim
 dei & linguas infantium fecit discretas.
 & ex ore infantium & lactanti
 um profertur laudem. Sed aliud est.
 quod nos de doctrinae usu atque dis
 ciplina discimus. aliud quod de
 miraculo scimus. Iam uero si quae
 ritur. ut in ipsa quoque aetate illi
 us expressione mysticum aliquid
 designetur. absurdum ^{non} est. quod
 propheta dominum quem uerbis denun
 tiat. in ipsa quoque aetate suae
 tempora ostendat. Anno tri
 cesimo ezechiel prophetae. caeli
 aperti sunt. & uidit uisiones

domini. iuxta flumen chobar. quia
 & quasi tricesimo aetatis suae
 anno. dominus ad fluum iordani
 uenit. Ibi itaque caeli aperti sunt.
 quia spiritus in columba descendit.
 uox quoque de caelo sonuit dicens.
 hic est filius meus dilectus. in quo
 mihi complacuit. Sed ipsa hebraea
 uerba. multum nobis ad mysteri
 um interpretandum ualent.
 Nam chobar interpretatur grauitudo
 uel grauitas. Ezechiel susti
 tudo dei. Babeli contemptus uel con
 temptus. Chaldae captiuantes.
 uel quasi demones. Uenit ergo
 ezechiel iuxta fluum chobar.
 Quia enim chobar grauitudo uel
 grauitas dicitur. quod per chobar
 fluum. nisi humanum genus
 designatur. quod ab ostio deflu
 it ad mostem. & graue sibi est.
 expectatis quae perpetrata et postea.
 Quia sicut scriptum est. iniqui
 tas in talento plumbi sedet. om
 ne enim peccatum graue est.
 quia non permittit animam ad
 sublimia leuari. Unde et per
 psalmistam dicitur. Filii ho

spiritus uocatur
 manu tangit
 et si semel ja
 nus tangit
 Uenit in
 impellerat
 ruit parietes
 uenit nisi asino
 ore succat
 humore pro
 mansueti ex
 ae mana
 ruit quom
 dat solidi
 sa ruat
 ne radice
 ore ualeat
 de templum
 lauda nisi que
 in conua
 y aduultra
 monstra
 lem deca
 peratione
 Nam et
 cepe hae
 uam con
 st. quod

minum usq; quo graues corde.
 S criptum uero de dno est. quia ipse
 est di iustus. & di sapientia. Ue
 nit ergo ezechiel iuxta fluum
 chobar. quia fositudo di per
 incarnationis suae mysterium.
 ppinquare dignata est. pecca
 torum suorum pondera postan
 ti generi humano. Quod ab osti
 suo cotidie defluit ad mostem.
 sicut de illo ppsalmistam dicitur;
 Et erit tamquam lignum quod
 plantatum e secus decursus aqua
 rum. iuxta decursus quippe
 aquae plantatus est. qui iuxta
 lapsus incarnatus e defluentiu
 populor. Ezechiel aute. fosi
 tudinem di. Buzi uero. dispectu
 interpretari diximus. Sed ezechiel
 filius est buzi. quia ex illo popu
 lo unigenitus di incarnari dig
 natus est. quem ppter culpam
 pfidie dñs dispexit. Fositudo
 ergo di. ex contemptu uel despec
 tu nascitur. quia redemptor nr.
 humanitatem assumere ex po
 pulo pfido et contempto digna
 tus est. Uenit uero in terram.

chaldeor. Chaldea interpretantur
 ut diximus. captiuantes uel qua
 si demones. Iniqui etenim. qui
 et ipsi iniquitates ppetrant. et ad
 iniquitatem alios psuadendo tra
 hunt. nimise captiuantes sunt.
 Qui recte quoq; & quasi demones
 interpretantur. quia et hi qui et ali
 os ad iniquitatem suadendo ptra
 hunt. in semetipsis ministerium
 demonum ad iniquitate suscipi
 unt. quamuis demones p natura
 non sint. Uenit ergo fositudo
 di in terram chaldeor. quia in
 ter eos unigenitus patris aparuit.
 qui et in semetipsis ad peccatum
 defluerunt. & ad peccata alios
 captiuantes trahebant. Sed ex
 positionis sermo. ad pphetas
 nunc psonam redeat. Et facta
 est sup eum ibi manus dñi.
 Manus uel brachium dñi filius
 dicitur. quia p ipsum omnia
 facta sunt. De quo etiam psal
 mista ait. Fiat manus tua ut
 saluum me faciat. Manus quip
 pe di. quae p diuinitatem non
 est facta sed genta. p humanitate

facta est. ut humani generis uulne-
 ra sanaret; Ibi ergo propheta incarna-
 tionem unigeniti agnouit. ubi sup-
 se manum dñi factam uidit; Quod
 uero hic subditur. et uidi. ecce
 uentus turbinis ueniebat ab aquilone.
 intuendum nob est. quisit in pphete
 ta uerbis ordo locutionis; Qui enim
 superius de ipso dixerat. a pesti-
 sunt caeli. et uidi uisiones dñi. postea
 tamquam si de alio narret adun-
 git; Et facta est super eum ibi ma-
 nus dñi; Ac deinde quasi ad se
 reuertitur. et dicit. Et uidi. ecce
 uentus turbinis ueniebat ab aquilone;
 Quid est hoc. quod modo
 de ebehele modo quasi de alio
 dicitur; Si prout diceret de se.
 questio non eet; Si prout diceret
 quasi de alio. nihilominus
 quaestio non fuisset; Quid ergo
 est. quod sic uariatur sermo p-
 pheticus. ut modo propheta de se
 loquatur. modo autem de se ip-
 so quasi alius loqui uideat;
 Sed sciendum e. quod hi qui pphete-
 tae replentur. hoc quod apte
 nonnumquam loquuntur de se.

et nonnumquam sic de se uerba
 tamquam de alio pferunt. indicant
 quia non propheta sed sps scs loquitur
 pphetam; pro eo enim quod ip-
 sis sermo fit. ipsi loquuntur de se.
 & pro quod aspirante sco spū lo-
 quuntur. isdem sps scs p ipso lo-
 quitur de ipso; Ueritate attestan-
 te quae dicit; Non enim uos estis
 qui loquimini. sed sps patris ur̄i
 qui loquitur in uobis; hinc etia
 moyses ait; Erat moyses ur̄i mi-
 tissimus sup omnes homines qui
 morabantur in terra; Qui enim
 non dicit etiam sed erat pfecto
 apte indicat. quia is qui p illum
 de illo loquebatur. alius erat;
 hinc iohannes ait; Uidit illum
 discipulum quem diligebat ihs;
 Unde et paulus. ut non se esse qui
 loquebatur ostenderet. dixit;
 An experimentum quaeritis eius
 qui in me loquitur xps; Quia
 igitur in locutione pphetica.
 alter est qui p̄sidet. alter qui
 obsequitur. cum de se ipso pphete-
 ta loquitur. psona obsequentis
 est. cum uero pphetam sps lo-

quitur de propheta . sublimitas p̄si
 dentis ; Recte ergo et tamquam
 de alio dicitur . facta est sup̄ eum
 ibi manus dñi . et de se p̄tinus ad
 iungit ; Et uidi . et ecce uentus
 turbinis ueniebat ab aquilone ;
 Nunc itaq̄ . discutiendum nob̄ est .
 quid sit quod dicit ; Et ecce uen
 tus turbinis ueniebat ab aq̄i
 lone . et nubes magna ; pro eo
 quod uentus aquilo constringit
 in frigore . non incongrue
 aquilonis nomine . forma ma
 ligni sp̄s designatur ; Quod esa
 ias quoq̄ . p̄pheta testatur . qui
 dixisse diabolum . denuntiat
 dicens ; Sedebo in monte testa
 menti . in laterib̄ . aquilonis ;
 Malignus enim sp̄s . montem testa
 menti . tenuit . quia iudaicum
 populum qui legem acceperat .
 sibi in p̄fidiam subiugauit ;
 Quando enim corda doctor̄ te
 net . monti testamenti drabo
 lus p̄sident ; Qui etiam in laterib̄
 aquilonis sedet . quia mentes
 hominum frigidas possidet ;
 Unde et sponsi uoce . in canticis

canticor̄ dicitur ; Surge aquilo .
 et ueni auster . p̄fla hostum meum .
 et fluant aromata illius ; Cum enim
 iubente dō . frigidus sp̄s cedit . cali
 dus sp̄s mentem fidelium occupat .
 Qui hostum dñi . id est sc̄am a ecclesia
 p̄flat . ut opprimones iustitiam ei .
 admultor̄e noticiam . uelut aroma
 ta defluant ; Recedente etenim
 aquilone . id est maligno sp̄u .
 sp̄s sc̄s mentem quasi auster re
 plet . quidum calefaciendo flauie
 rit . statim de fidelium cordibus
 aromata iustitiam fluunt ; Pro
 pheta ergo ea que essent in fine
 uentura conspiciens . uenire ab
 aquilone uentum turbinis ui
 dit . quia in extremis saeculis .
 mentes hominum torporis sui
 frigore . malignus sp̄s grauius
 occupauit ; Unde scriptum
 est ; Uae terrae et mari . quia
 descendit drabolus ad uos . ha
 bens iram magnam . sciens quod
 modicum tempus habet ; An
 tiquus quippe aduersarius .
 insidiar̄e suarum molimina .
 in humanis mentib̄ . grauius

exaggeravit. contra cuius exerecentem superbiam incarnati manifestata est humilitas di. Atq; ut humanum genus a suo languore sanaret. tunc magna apparuit potentia medici. cum languor crevit egroti. Bene autem maligni sps immissio. uentus turbinis appellatur. Turbo quippe aedificium quod tangit. concutiendo subruit. Et omnis antiqui hostis temptatio. quae agit in mente. uentus est turbinis. qui hanc concutiendo desideria ab statu suae rectitudinis euellit. Sed nos ista reticentes. quae humano generi erunt ab hoste callido in fine uentura. ad solam iudeam. ex qua ppheta fuit. etenim pditionem pphetando conspiciuerba uestamus. Quae incarnato dno. tanto grauius ab aquilone uentum turbinis ptulit. quanto a sua rectitudine concussa cadens. propterea mentis in pfidia frigida remansit. Uentus ergo

turbinis. ab aquilone uenit. cum uitam iudaici populi. malignus sps in temptatione concussit. Ubi et recte addit. Et nubes magna. quia quanto plus quisq; exarserit in crudelitate. tanto amplius obcecati meruit ignorantiae suae caligine. Redemptorem quippe humani generis. quem in lege ac pphetis intellegentes spectauerant. uidentes negabant. Unde actum est. ut eorum mens. magna ignorantiae suae nube tegetetur. ne hunc post inquirentes agnoscerent. quem prius et denuntiare poterant. et amare renuebant. Nam cum modo eius iustitiae et miracula. modo autem passiones. aspicerent. in infidelibus cordibus. nubes magna ab aquilone uenit. quia ex peccati sui frigore propter infirmitatem passionis illius. et inter signa caligabant. quid uero ex illa nubis magnae caligi-

arge aquilo
ostam metem
us. Cum eni
sps cedat. cal
um occupat
cam ecclesia
et uisitat me
n uelut aroma
dente et omni
aliquo spu
si anster re
acido flauo
in cordibus
luunt. pro
ent. in fine
uenire ab
turbinis in
ms facit
in tota
u gnam
ipsum
ari. quia
adaos. ha
scient quod
abet. An
erfarius.
molanna
gramus

ne sit secutum. subiungitur.

cumptinus dicit; Et ignis inuolvens; Ignis enim nomine. cum p[er] significationem dicitur. aliquando sp[iritus] sc[ilicet] s[an]ctus. aliquando au[tem] mentis malitia designatur;

De bono enim igne scriptum e[st].

Ignem ueni mittere in terram. et quid uolo. nisi ut accendat;

Ignis quippe in terram mittit. cum p[er] ardorem sc[ilicet] sp[iritus] afflata terrena mens. ac carnalib[us] suis desiderijs concrematur; De malo autem igne dicitur; Et nunc ignis aduersarius consumit.

Quia cor pessimum. ex sua malitia tabescit; Sicut autem ignis amoris mentem erigit. ita ignis malitiae inuoluit. quia et sc[ilicet] sp[iritus] cor quod replet eleuat. et ardor malitiae ad inferiora semp[er] incuruat; Iudaea igitur. nube suae ignorantiae cecata. quia mox ad persecutionis nequitiam erupit igne suo inuoluta e[st]. quae se in obligatione nequitiae. p[er] eandem ipsam crudelitatem quae

arsit. implicauit; Ventus ergo turbini ueniebat ab aquilone. et nubes magna. et ignis inuolvens. quia extorporis sui frigore. ad ignorantiae caliginem p[er]ducta. usq[ue] ad malitiam persecutionis erupit;

Unde ad alium quoq[ue] p[ro]phetam dicitur; Quid tu uides;

Qui ilico respondit; Ollam succensam ego uideo. & faciem eius a facie aquilonis; Iudeorum quippe mens in persecutione sc[ilicet] uens. atq[ue] in crudelitate malitiae undas cogitationum uolvens. quid aliud quam olla succensa fuit;

Cuius facies a facie aquilonis esse dicitur. quia si se aduersos sp[iritus] p[ro]torporis mentis non subderet. contra bonos in tanta malitia non arsisset; Nubem itaq[ue] sequit[ur] ignis inuolvens. quia in eis cecitatem mentis. secuta e[st] crudelitas persecutionis; Si enim cognouissent. numquam dnm glorie crucifixissent; Sed iste alibi arsit. atq[ue] alibi splenduit; Nam subditur; Et splendor incircuitu eius; O um enim persecutio

in iudea agitur. scilicet apostolorum
 predicatio. in universo mundo disper
 sa est; Sicut ipsi dicunt; Uob
 missum fuerat uerbum dei. sed qui
 indignos uos iudicatis aeternae
 uitae. ecce conuestimur ad gen
 tes; De crudelitate ergo malitiae.
 quae mentem iudeorum concrema
 uit. omnipotens deus lucem gentibus disper
 sit. quia pro hoc quod illa redemp
 torem suum. ac membra eius
 persecuta est. sanctis apostolis per diuer
 sa dispersis. nos in iudea circuitu
 positi. in tenebris fuimus. do
 nec caelesti gratia splendorem
 ueri luminis uidemus; Unde
 scriptum est; Sedentibus in tene
 bris et umbrae mortis. lux orta
 est eis; Iste itaque ignis malitiae.
 qui in iudeorum cordibus arsit in
 persecutione. priusquam sanctos
 apostolos sciendo affligeret.
 in ipso se exercuit auctore ge
 neris humani; Unde et sub
 dit; Et de medio eius quasi spe
 cies electri. id est de medio ignis.
 Quid electri specie. nisi christus ipse
 mediator dei et hominum de

signatur; Electrum quippe.
 ex auro et argento est. In electro
 dum aure et argentum miscet.
 argentum ad claritatem crescit.
 aurum uero a suo fulgore pal
 lescit; Illud ad claritatem proficit.
 hoc a sua claritate temperatur;
 Quia igitur in unigenito dei filio.
 naturae diuinitatis unita est
 natura nostra. in qua ad unatione
 humanitas in maiestatis gloria
 excreuit. diuinitas uero sui ful
 goris potentia. humanis se oca
 lis temperauit. pro hoc quod huma
 na creatura clarior facta est. qua
 si per aurum creuit argentum.
 Et quia diuinitas a fulgore suo
 non est aspectibus temperata
 quasi aure nobis palluit
 per argentum; Illa enim natu
 ra immutabilis quae in se ma
 nens innouat omnia. si ita ut
 est. nobis apparere uoluisset.
 fulgore suo nos incenderet po
 tius quam renouaret; Sed
 claritatem suae magnitudi
 nis. temperauit nostris oculis deus.
 ut dum nobis eius claritatem

peratur. etiam nra infirmitas.
 per eius similitudinem. in eius luce
 claresceret. et acceptam gratiam
 ut ita dicam. suae habitudinis
 colorem mutaret; Quasi elec-
 trum ergo igne e. dicitur homo
 factus in persecutione; SEQUITUR;
 Et in medio eius. similitudo qua-
 tuor animalium; Quod in me-
 dio eius dicitur. siue ignis. nihil
 obstat intellegi. quia quatu-
 or haec animalia. scilicet
 euangelistae. et eiusdem dñi
 incarnatione. ad fidei iustu-
 tem solidati sunt. & in igne
 persecutionis. multis tribulati-
 onibus afflicti; Quod si quis
 haec quae de primo dñi aduen-
 tu diximus. etiam de secundo
 uelit accipere. celeri assensu
 sequendus est; Quia sepe p-
 phetiae sps. in uno quod lo-
 quitur. multa simul intuetur;
 Ventus enim turbinis ab aquilo-
 ne uenit. quam nimis causa
 peccatorum exigit. ut distric-
 ti iudicii concussio. omnia
 simul elementa perturbat;

Terror enim perturbationis ultimae.
 inde uenire dicitur. unde generat;
 Nam quia ad feriendas frigiditas pecca-
 torum mentes. uidebuntur perturba-
 tionis ultimae agit. rectae ab a-
 quilone uentus turbinis dicitur.
 quia in illa die. cum torum qui
 tunc in carne mortali inuenti
 fuerint. in pauore nimio corda
 commouebuntur; Cum enim
 coeperit impleri quod scriptu-
 est. sol obscurabit. et luna non
 dabit lumen suum. et stellae
 cadent. de caelo in terram. et
 iusti caelorum commouebuntur.
 quae mens erit hominis aeterni
 iudicis sententiam non formi-
 dantes; Ibi enim tunc simul cum
 ta peccata ante oculos redeunt.
 Ibi omnia quae cum delatione
 acta sunt. ad memoriam cum
 pauore reuocantur. ibi caligo
 cogitationis misere patet ex
 poena proxima damnationis;
 Unde et subditur; Et turbes. magna.
 Tunc quippe ex peccatorum me-
 moria. sensus in mentis deprimet
 caligo caecitatis. cum unigenitu

di filium. in forma diuinitatis conspi-
cere. reprobis non permittuntur; Uide-
bunt enim in quem transfixerunt;

• Et tolletur impius. ne uideat gloria
di. Ubi et apte subditur; Et ignis
uiuolens; Quia uidelicet ignis ille
iudicis. Qui caelum aerium. et ter-
ram concremat. peccatores iam in
sua superbia non permittet erigi.
sed uiuoluet. ^{quos} pculdubio. in poene
suae damnatione confringet;

• Et splendor in circuitu eius; Quia
sicut fulgur exit ab oriente. et
paret usque in occidentem. ita erit
aduentus filii hominis; Ubi nul-
lus tunc auditio in sua mente
latere permittitur. quia ipso iu-
dicis fulgore penetratur; De quo
mox iudice subditur; Et de me-
dio eius quasi species electri. idē
de medio ignis; Ipse enim ange-
lus atque archangelis. omnibusque iustu-
tibus presidet. redemptor noster.
qui uelut in electri similitudine.
unius ex utraque natura. et di-
mansit cum patre. et ad redemp-
tionem nostram factus est mortalis.
cum hominibus. in suo tunc terro

re uidebitur. etque ignis iudicis
in reprobis uindicta famulatur;
hinc enim scriptum ē; Dies dñi
declorabit. quia in igne reuela-
bitur; hinc psalmista ait; Os
manifeste ueniet. di noster et non
silebit; Ignis in conspectu eius
ardebit. et in circuitu eius tem-
pestas ualida; hinc petrus aposto-
lus dicit; Ad ueniet dies dñi
ut sur. in quo caeli magno im-
petu transeunt. elementa uero.
ignis ardore soluentur; Et
quia tunc scī omnes. quum im-
dum pfecte reliquer. iudices
ueniunt. apte mox subdit;

• Et in medio eius similitudo
quatuor animalium; Quid
enim p quatuor animalia.
nisi quatuor euangelistae sig-
nant; Nec immerito p euan-
gelistas quatuor. pfectore
omnium numerus exprimit.
quia omnes qui ecclesia modo
pfecti sunt. pfectionis suae
rectitudinem. p eorū euange-
lium didicer; In medio enī
eius. similitudo est quatuor

animalium. quia illic eius corpo-
ri uniti. eius maiestati conuincti.
et simul facti cum eo iudices uide-
buntur. quomodo bona opera.
iuxta euangelica precepta secuti
sunt; hinc est enim. quod ip-
sis scilicet apostolis dicitur; Vos
qui secuti estis me. in regeneratione
cum sederit filius hominis
in sede maiestatis suae. sedebitis
et uos super sedes. xii. iudicantes
xii. tribus israel; hinc esaias
dicit; Dominus ad iudicium ueniet
cum senioribus populi sui; hinc
salomon de ecclesia loquitur di-
cens; Nobilis inpositus uir eius.
cum sederit cum senatoribus ter-
rae; his itaque sub breuitate trans-
cursumus. aduentus primi ordinis.
sicut coepimus exequentes.
ad euangelistarum personas in ex-
positione redeamus; **SEQVITUR**;
Et hic aspectus corporis. similitudo
hominis in eis; Quis hoc loco
homo describitur. Nisi ille
de quo scriptum est; Qui cum
in forma dei esset non rapinam
arbitratus est esse se aequale

deo. sed semetipsum exinaniuit. forma
serui accipiens. in similitudinem
hominum factus. et habitu inuentus
ut homo; haec itaque animalia. ut
surgere ad scitatis iustitias ualeant.
ad huius hominis similitudinem
tendunt; Scilicet enim non essent.
si huius hominis similitudinem
non haberent; Quicquid in eis
deus scribit. pietatis. quicquid de
mansuetudine spiritus. quicquid de
celo rectitudinis. quicquid de
custodia humilitatis. quicquid
de seruire caritatis est. hoc ab ipso
fonte misericordiae. ab ipso
radice mansuetudinis. ab ipso
ueritate iustitiae. id est a medi-
atore dei et hominum. deo domino
traxerunt; huius se hominis simi-
litudinem habere. egregius pre-
dicator ostendit dicens; Imit-
tatores mei estote. sicut et ego
christi; Ad eius nos similitudinem
surgere admonet. cum dicit;
Primus homo de terra terrenus.
secundus homo de caelo caelestis;
sicut postauimus imaginem
terreni. postemus et imaginem eius

cum omnis nra intentio. in eius
intentione se erigit. ne si uias
lucis aspiceret. oculis mentis ne-
glexerit. statim clausus in te-
nebris. ^{errant} cadat. Ad huius simi-
litudinem hominis. surgere festi-
nabat ppheta cum diceret. ;
I n mandatis tuis me exercebo.
et considerabo uias tuas. Qui
etenim uias dñi tacitus in men-
te considerat. et sese exercere
in mandatis illius festinat. qd
aliud in semetipso. nisi imagi-
nem noui hominis reformat.
Quod quia in scōrū cordib. inces-
santer agitur. recte nunc de
animalib. dicitur. Similitu-
do hominis in eis. Post hanc
uero similitudinem. que nunc
in morib. tene tur. quandoq.
ad similitudinem gloriæ per-
uenitur. hinc etenim iohan-
nes dicit. Nunc filii dī sumus.
et non diu apparuit quod
erimus. Scimus autem quō
cum apparuerit. similes ei eri-
mus. Qui mox unde hoc ^{fiat} ual-
leat. adiungit dicens. Quō

uidimus eum ^{l.}secuta est. Esse et-
enim dī est. æternum hunc atq.
incommutabilem pmanere.
Nam omne quod mutatur. desi-
nit esse quod fuit. Dī uero esse
est. dissimiliter numquā esse.
Unde ad moysen dicitur. Ego
sum quisum. et dices filius israh.
qui est. misit me ad uos. Iacobus
quoq. ait. Apud quem n̄ est
transmutatio nec uicissitudinis
obumbratio. Itaq. p iohannē
dicitur. Similes ei erimus. quō
uidebimus eum ^{secuta} est. Quia
p hoc quod aspiciamus eius essen-
tiam nature. a mutabilitate
nra liberati. figuram in æter-
nitate. Mutabimur quippe. ^{in ipso}
quem uidebimus. quia morte
caremus uidendo uitam. Mu-
tabilitatem nram transcendimus.
uidendo immutabilem.
Corruptione nulla tenebimur.
uidendo incorruptionē. Erunt
autem tunc similitudo homi-
nis. etiam in corporib. nris.
hinc enim p paulum dicitur.
Nostra conuersatio in caelis est.

Unde etiam saluatorem expectam^{us}
 dnm nrm ium xpm. qui refor
 mauit corpus humilitatis nrae.
 configuratum corpori darita
 tis suae; Erant ergo tunc elec
 tore corpora. daritati dominici
 corporis configurata. quae et
 si equalitatem gloriae eius non
 habent p naturam. similitudi
 nem tamen configurationis ei^{us}
 habebunt p gratiam; Quia itaq
 similitudo uitae eius. nunc in
 morib^{us} trahitur de toxe in resur
 rectione. Simili
 tudo aeternitatis in mente; Quo
 uidebimus cum sicuti est; Et quia
 similitudinem quoq^{ue} illius. etia
 corpora nra pipient in confi
 guratione. dicatur recte. de
 seis animalib^{us}. dicatur; Simi
 litudo hominis in eis; haec nos
 in expositionis exordio. p libas
 se sufficiat. in loquendi uisus
 silentio refota. ad indaganda
 mysteria quae sequuntur.
 robustior exurgat; Cesti eni
 sumus. quia ipsum de quo lo
 quimur habemus adiutorem.

Qui uiuit et regn^{abit} cum patre.
 unitate sps sci ds. p omnia
 secula saeculorum amen;
 INCIPIT OMI
 LIA TENTIA
 S CA QUATUOR
 ANIMALIA. QVME
 pphetiae spm futura
 p uidentur. subtili nar
 ratione describuntur. cum
 dicitur; Quatuor facies uni.
 et quatuor pennae uni; Quid
 p faciem nisi notitia. et quid
 p pennam nisi uolatus expre
 mitur; p faciem quippe.
 unusquisq^{ue} cognoscit; p pen
 nas uero. in altum auium cor
 pora subleuantur; Facies quip
 pe. ad fidem p tinet. pennae
 ad contemplationem; p fide
 quippe. ab omnipotente do
 cognoscitur; Sicut ipse de su
 is oib^{us} dicit; Ego sum pastor
 bonus. et cognosco meas et cognos
 cunt me meae; Qui rursus
 ait; Ego scio quos elegerim;
 p contemplationem uero. quia
 sup nosmetipsos tollimus.